

Diskors ta' Gheluq tal-Konferenza Nazzjonali Fil-Jum Dinji tal-Persuni b'Dizabilità

Il-Kummissjoni Nazzjonali Persuni b'Dizabilità ta' kull sena tfakkar il-Jum Dinji tal-Persuni b'Dizabilità b'diversi attivitajiet. Ewlenija fosthom, tant li kważi kważi nistgħu nsejnhulha tradizzjoni fi hdan il-Kummissjoni, hija l-pubblikazzjoni ta' *poster* bi *slogan* jew tema differenti li jwassal messaġġ pożittiv fejn nidhlu ahna l-persuni b'dizabilità.

Xi haġa li lili minn dejjem laqtitni hija l-mod kif dan il-messaġġ evolva maż-żmien. Dan is-*slogan* inqisu bhala s-sinjal taż-żmien li fih ikun sar, u b'hekk kull *poster* u *slogan* qishom dak li bl-Ingliż jissejjaħ *time capsule*. Kull *poster* jiftaħ tieqa għad-dinja ta' dak iż-żmien u kif kienet is-soċjetà dakinhar.

Fl-1988 il-messaġġ kien “Min hu l-Handikappat?” Ir-risposta għal din il-mistoqsija ngħatat is-sena ta' wara permezz tas-*slogan* “Il-Handikappat hu wiehed minna”. Hawnhekk ninnutaw li dak iż-żmien kienu jirreferu għalina bhala ‘handikappati’ u mhux bhala ‘persuni b'dizabilità’. Fil-fatt anke l-Kummissjoni kienet imsejja “tal-handikappati” u mhux “tal-persuni b'dizabilità”. Din il-bidla komplet isseħħ fis-sinjura ta' wara u fl-1993 is-*slogan* kien jishaq fuq “Is-saħħa tal-Liġi”. Dan is-*slogan* kien imsaħħaħ bi kwotazzjoni ta' Martin Luther King Jr li jgħid, “Il-liġi ma tibdilx il-qalb, imma trazzan lil min hu bla qalb.”

Maż-żmien il-messaġġ mess temi bhall-Opportunitajiet Indaqs, l-Aċċessibilità, il-Ħajja Indipendenti, l-Inklużjoni, ix-Xogħol kif ukoll ir-Ratifikazzjoni tal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Dizabilità.

Il-messaġġ ta' din is-sena jieħu laqta kemmxejn differenti u jfisser haġna għalija fuq livell personali.

Jiena twelidt b'dizabilità fiżika u l-ġenituri tiegħi, bhal oħrajn li sabu ruħhom fl-istess sitwazzjoni, beżgħu jhalluni niehu deċiżjonijiet waħdi u ngħix haġna kif nixtieqha jien. Izda għalkemm il-ġenituri tiegħi kienu beżgħana, xorta waħda hallewni niehu d-deċiżjonijiet li ridt niehu jien, u b'hekk f'haġti stajt nagħmel dak li ridt u kif xtaqt.

- Bugeia Institute, Triq Braille, Sta. Venera SVR1619 - MALTA •
- Telefon: 2278 8555 • Fax: 2278 8490 • SMS biss/ SMS only: 7978 8555 •
- Website: <http://www.knpd.org/> • Email: oscicluna@knpd.org •

Minn mindu kont tifel kelli ċ-ċans li mmexxi ħajti jien, ovvjament bil-gwida tal-ġenituri tiegħi, kif ukoll tal-ġhalliema. Għalfejn qed insemmi dan kollu? Qed insemmi dan peress li t-tema ta' din is-sena hija “Id-Deciżjoni tiegħi, il-Futur tiegħi”.

Jiena nemmen li kulhadd għandu d-dritt u d-dmir li jagħzel x'inhum tajjeb u x'inhum ħazin għalih innifsu. B'hekk biss, wiehed jista' jilhaq il-milja tal-inklussività u jgħix verament dik li nsejnhulha cittàdinanza attiva. Dan id-dritt għandu jitgawda minn kull persuna b'dizabilità għax aħna persuni b'dizabilità u mhux dizabilità b'persuna.

Għaldaqstant, m'huwiex aċċettabbli li xi hadd jibqa' jsostni li persuni b'dizabilità intellettuali jew b'nuqqas ta' saħħa mentali jiġu m'caħħda dan id-dritt bl-iskuża tal-fakultà mentali tagħhom. Soċjetà ġusta hija dik li tipprova assistenza lil min ma jistax jieħu deciżjoni waħdu. Ma nistgħux nibqgħu nħarsu lejn xulxin bħallikieku xi hadd għandu xi ħaġa inqas minn haddiehor. Ma nistgħux niftaħru bl-inkluzjoni soċjali ta' fuq il-karta iżda rridu li jkollna l-kuraġġ li negħlbu l-biza' u l-pessimizmu.

Aħna l-persuni b'dizabilità msejnin nagħmlu l-parti tagħna u nieħdu l-post li jisthoqqilna f'din is-soċjetà li nagħmlu parti minnha. Ma nistgħux, anzi, ma naffordjawx noqogħdu nibku lilna nfusna u nippuntaw subgħajna lejn il-bqija tas-soċjetà u nagħtuha t-tort talli m'aħniex qed inkunu inkluzi. Jekk nagħmlu hekk, inkunu qed nagħmlu ħafna ħsara lilna nfusna. Anzi, jiena nemmen li aħna rridu nkunu fuq quddiem biex inkomplu naħdmu flimkien halli nsahħu l-inkluzjoni soċjali f'pajjiżna. Irridu nemmnu fina nfusna għax jekk ma nkunux aħna tal-ewwel li nemmnu fina nfusna, kif nistgħu nippretendu li haddiehor jehodna bis-serjetà?